

**Zapisnik
s Izborne (110. redovite) skupštine Hrvatskoga šumarskog društva,
održane u Zagrebu 20. lipnja 2006. god.**

U okviru obilježavanja Dana hrvatskoga šumarstva, kao i svake godine, tako i ove, održana je 110. redovita, ovaj puta izborna skupština Hrvatskoga šumarskog društva. Skupština je održana u Zagrebu u dvorani Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, ul. grada Vukovara 78, 20. lipnja 2006. god. s početkom u 12 sati. Kako je ovo jubilarna godina u kojoj obilježavamo 160 god. od osnutka Hrvatskoga šumarskog društva i 130 god. neprekidnog izlaženja Šumarskoga lista, tim povodom održana je i Svečana akademija, u Maloj dvorani Koncertne dvorane Lisinski, s početkom u 16 sati.

Nazočni Skupštini: predstavnici (delegati) iz 19 ograna HŠD-a, članovi Upravnog i Nadzornog odbora u prošlom mandatnom razdoblju (od ukupno 97 na Skupštini je prisustvovalo 86 delegata, što premašuje potreban kvorum), te gosti i uzvanici, što je sveukupno iznosilo preko 250 nazočnih.

Otvorivši Skupštinu akademik Slavko Matić, predsjednik HŠD-a u proteklom mandatnom razdoblju, pozdravio je sve nazočne, posebice saborskog zastupnika Željka Ledinskog, dipl. ing. šum., državnog tajnika Hermana Sušnika, dipl. ing. šum., mr. sci. Darka Beuka, predsjednika Uprave Hrvatske šume d.o.o. i goste iz Bosne i Hercegovine, predstavnike HŠD-Mostar. Prigodnim govorom nazočne je pozdravio Franjo Kljajo, dipl. ing., tajnik HŠD-Mostar.

Nakon toga u pozivu predloženi dnevni red usvojen je bez nadopuna:

1. Otvaranje Skupštine i izbor radnih tijela Skupštine:
  - a) Radnog predsjedništva (predsjednik + 2 člana)
  - b) Zapisničara

- c) Ovjerovitelja zapisnika (2 člana)
  - d) Verifikacijsko-kandidacijsko-izbornog povjerenstva (3 člana)
  - e) Povjerenstva za zaključke (3 člana)
2. Izvješće o radu i poslovanju u prethodnoj godini te u proteklom mandatnom razdoblju:
    - a) Izvješće predsjednika
    - b) Izvješće tajnika
    - c) Izvješće glavnog urednika Šumarskog lista
    - d) Izvješće Nadzornog odbora
  3. Izmjena čl. 24. i 36. Statuta HŠD-a
  4. Rasprava po izvješćima i zaključci
  5. Verifikacija programa rada i finansijskog plana za 2006. godinu
  6. Razrješnica dosadašnjem Upravnom i Nadzornom odboru.
  7. Prijedlog verifikacijsko-kandidacijsko-izbornog povjerenstva za članove novog Upravnog odbora, predsjednika, 2 dopredsjednika, te članove Nadzornog odbora (predsjednik i 3 člana)
  8. Izbor predstavnika HŠD-a u Skupštinu Hrvatskoga inženjerskog saveza (HIS-a)
  9. Slobodna riječ.

Ad. 1

- a) U radno predjedništvo izabrani su: Vlado Topić – predsjednik, Oliver Vlainić i Slavko Matić.
- b) Za zapisničara je izabran tajnik HŠD-a Damir Delač.

- c) Za ovjerovitelje zapisnika izabrani su Josip Dundović i Tomislav Kranjčević.
- d) U verifikacijsko-kandidacijsko povjerenstvo izabrani su Đuro Kauzlarić – predsjednik, Berislav Vinaj i Valter Crnković.

Franjo Kljajo, dipl. ing. šum., tajnik HŠD-a Mostar, pozdravlja nazočne, svima čestita ove značajne obljetnice i zahvaljuje na suradnji i podršci, koju HŠD pruža HŠD-u Mostar od njegovog osnivanja 1995. god. do danas.

- e) U povjerenstvo za zaključke izabrani su Slavko Matić, Josip Dundović i Damir Delač.

Ad. 2

- a) Izvješće predsjednika

IZLAGANJE NA 110. IZBORNOJ SKUPŠTINI HŠD-a 2006. GODINE

Aktivnosti HŠD-a tijekom proteklih četiri godine, odnosno od zadnje izborne skupštine do danas odvijale su se u skladu s već ustaljenim i dugo godina provjeravanim i afirmiranim načinom rada. Reagirali smo na sve pojave i promjene koje su se tijekom vremena javljale, a koje su posredno ili neposredno bile povezane sa šumama i šumarstvom na način da smo okupljali struku, konzultirali stručnjake, davali mišljenja, protestirali, podržavali i javno iznosili stavove o svim pojavama koje su imale pozitivan ili negativan utjecaj na struku.

Sve te aktivnosti možemo ukratko svrstati u ove grupe ili područje:

- Predavanja, stručne ekskurzije, izložbe, stručne i zakonodavne aktivnosti glede zaštite i afirmiranja šumarske struke.
- Izdavačka djelatnost predstavljena tiskanjem znanstvenog, stručnog i društvenog glasila "Šumarski

list", tiskanjem knjiga s održanih simpozija, monografija, i ostalih tiskovnih materijala neophodnih za funkcioniranje šumarske struke.

- Znanstvene i stručne aktivnosti predstavljene radom na okupljanju šumarskih znanstvenika i organiziranju znanstvenih simpozija i savjetovanja o aktualnim problemima šumarstva i zaštite okoliša, te podrška rada Akademije šumarskih znanosti kao njegovih osnivača.
- Rad na održavanju Šumarskog doma u kojem je 1898. započela s radom Šumarska akademija Sveučilišta u Zagrebu, nastavio s radom Šumarski fakultet, a danas se u njemu obavljaju sve aktivnosti društva, Akademije šumarskih znanosti i Direkcije trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o.

Da bi na pregledan način ukazali na stvarne aktivnosti HŠD-a u 4-godišnjem razdoblju, počevši od posljednje izborne skupštine, pokušat ćemo ih iznijeti redoslijedom, sažeto iznoseći probleme i teme koje smo rješavali, s posebnim naglaskom na način kako smo ih rješavali i kome smo ih prezentirali. Nadamo se da će oni ukazati i pokazati da je Šumarsko društvo, kao nevladina i nepolitička udružba, neophodna karika i neizostavni čimbenik u funkcioniranju i opstanku šumarske struke svakog demokratskog i pravnog društva, pa tako i hrvatskog.

Aktivnosti Hrvatskog šumarskog društva po godinama:

2002. god. Održane su 4 sjednice Upravnog odbora i 106. izborna Skupština. Na Skupštini su održane tematske rasprave pod naslovom "Pomoć Zemaljske gospodarske komore za poljoprivredu i šumarstvo Štajerske privatnim šumovlasnicima", predavač Helmut Spitzer, voditelj šumarskog odjela i "Korištenje biomase kao energetskog izvora", predavač dr. Horst Jauscheg, voditelj referade za energetiku. Ekipa HŠD-a sudjelovala na Europskom šumarskom skijaškom nordijskom natjecanju (biatlon) u Austriji.

Nezadovoljni odnosom šumarstva i zaštite prirode i okoliša 23. siječnja 2002. godine uputili smo pismo ministrima poljoprivrede i šumarstva i zaštite okoliša i prostornog uređenja, kojega su potpisali predsjednik HŠD-a i predsjednik Uprave Hrvatskih šuma d.o.o., tražeći sastanak radi rješavanja čitavog niza problema. Izabran je novi Upravni odbor. U Brezovici kraj Siska organiziran je Okrugli stol pod naslovom "Koja su stručna, odgovorna i javna određenja hrvatskih šumara o strategiji šumarstva, restrukturiranju "Hrvatskih šuma" i novom "Zakonu o šumama". O ovoj temi ponovno raspravljamo na sljedećoj sjednici Upravnog odbora i skupovima po ograncima na terenu unutar HŠD-a. Formirali smo sekciju Pro Silva Croatica.

2003. god. Održali 4 sjednice Upravnog odbora i 107. redovitu Skupštinu u Županji i Vinkovcima.

Uputili otvoreno pismo naslovljeno na Predsjednika RH, Predsjednika Hrvatskog sabora, Predsjednika Vlade RH i odnosnim ministrima, naznačivši probleme

i tražeći posredovanje Vlade RH s ciljem pokretanja aktivne zaštite prirode i okoliša. Putem Hine obavijesteni su i mediji, a napis je objavljen u Večernjem listu. Sudjelovali na Savjetovanju i predstavljanju studije "Stanje i perspektive razvoja privatnih šuma na području grada Zagreba". Bili smo nazočni sjednici Saborskog odbora za zaštitu prirode, a na sjednici Upravnog odbora zaključili da šumarstvo mora imati svoju Šumarsku komoru samostalno ili u okviru jedinstvene Inženjerske komore.

Odredili neposredne zadatke i probleme na čijem rješavanju moramo raditi, a to su:

1. Izrada novog Zakona o šumama na temeljima Strategije razvoja šumarstva koja je u proceduri i Restrukturiranja Hrvatskih šuma d.o.o. koji je i u programu Vlade RH.
2. Problemi oko zaštite okoliša vezani za aktivnosti Ministarstva zaštite okoliša i prostornog planiranja koji inzistiraju na "pasivnoj" zaštiti šuma te problemi vezani za Zakon o zaštiti okoliša i OKFŠ.
3. Naznačeno je svakodnevno smanjenje površine šuma u Republici Hrvatskoj vezano za Zakon o cestama te vodoprivredna naknada kao "harač koju šumarska raja" mora ni kriva ni dužna plaćati. Iako je u političkom životu hrvatske prihvaćen stav da državno poduzeće ne mora plaćati državnom poduzeću. Ta besmislena i nelogična deviza izgleda vrijedi samo za šumarstvo, posebno kada su u pitanju izgradnje objekata na šumskom zemljištu i nesmiljeno svakodnevno smanjenje površina šuma i šumskog zemljišta, a koje je u suprotnosti s temeljnim odrednicama održivog razvoja ili potrajnosti.
4. Položaj šumarske struke u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva.
5. Moralni lik šumara u današnjim tržišnim, restriktivnim, odnosno prohibicijskim kao i sramotno lošim materijalnim uvjetima.
6. Na 107 skupštini održano je predavanje pod naslovom "Neki problemi koji opterećuju hrvatsko šumarstvo u današnjim gospodarskim, društvenim i ekološkim uvjetima".
7. Otkrivena je spomen ploča Akademiku Mirku Vidakoviću u Orahovici, te održana svečana Akademija u Vinkovcima pod motom "Sretan je onaj narod koji zna cijeniti što je šuma".
8. Predstavnici HŠD-a sudjelovali na 61. Skupštini Njemačkog šumarskog društva u Mainzu.
9. Uputili smo Vladi RH prosvjed na donošenje Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uređivanju šuma, tražeći ocjenu zakonitosti. Dobili smo na znanje dopise Vlade RH i Ureda za zakonodavstvo upućene Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva da se izjasni o našoj predstavci. Ekipa HŠD-a

sudjelovala na Europskom šumarskom skijaškom nordijskom natjecanju (biatlon) u Francuskoj.

2004. god. Održane su četiri sjednice Upravnog odbora, od toga jednu u Lokvama, a tri u Zagrebu i 108. Godišnja skupština u Zagrebu.. Na skupštini raspravili aktualnu temu pod naslovom "Aktualna problematika hrvatskog šumarstva". Održana sjednica Dravske lige gdje se traži obustava kanalizacije vodotoka kopanjem šljunka. U Trstu na "Danim poljoprivrede, ribarstva i šumarstva" predstavili dio hrvatskog šumarstva. Radi našeg protesta glede izmjene Pravilnika o uređivanju šuma Vlada RH ublažila neke odredbe, ali i dalje sugeriraju još lošija rješenja. Protestirali kod predsjednika Hrvatske gospodarske komore radi neadekvatnog kadrovskog rješenja u svezi sa zastupanjem šumarstva u HG Komori. Intenzivno se radilo na uspostavi Šumarske komore u okvirima Inženjerske komore, razreda za šumarstvo. Protestirali na način rada na novom Zakonu o šumama. Ponovno dali primjedbe na izmjene i dopune Pravilnika o uređivanju šuma. Potaknuli članove da nastave s radom na podizanju spomen obilježja zaslужnim članovima HŠD-a. Ekipa HŠD-a sudjelovala na Europskom šumarskom skijaškom nordijskom natjecanju (biatlon) u Estoniji.

2005. god. Održano pet sjednica Upravnog odbora i 109. godišnja skupština u Karlovcu. U Zagrebu održana sjednica Upravnog vijeća međunarodne organizacije Pro Silva u organizaciji HŠD-a. Sudjelovali na tribini "Budućnost Drave" u Varaždinu. Obnovili suradnju s Hrvatskim šumarskim društvom Herceg Bosna. Pokrovitelji znanstvene manifestacije "Postojanost i kakovča građevinskih proizvoda od drva". Pristupilo se radu na formiranju žive baze podataka i prezentacije Šumarskog lista. Nacrt prijedloga Zakona o Hrvatskoj komori inženjera šumarstva idrvne tehnologije upućen u proceduru donošenja. Hrvatska gospodarska komora na svojoj Skupštini donijela odluku o osnivanju Udruženja šumarstva i lovstva unutar Sektora poljoprivrede i šumarstva. HŠD-o podržalo osnivanje Samostalnog sindikata inženjera i tehničara šumarstva. Naši članovi sudjelovali na sjednici Vijeća Pro Silva Europa u Francuskoj. Naši predstavnici nazočili na dvije sjednice Saborskog odbora za poljoprivrednu i šumarstvu te Saborskog odbora za zaštitu prirode i okoliša zbog rasprave o novom Zakonu o šumama i Zakonu o zaštiti prirode. Dali smo dva mišljenja o novom Zakonu o šumama i naše primjedbe su samo djelomično usvojene. I dalje se protivimo prodaji šuma koje su navedene u Zakonu. Dali smo svoje mišljenje i protivljenje da se Park prirode Kopački rit proglaši Nacionalnim parkom. Ekipa HŠD-a sudjelovala na Europskom šumarskom skijaškom nordijskom natjecanju (biatlon) u Bjelorusiji.

Na 109. godišnjoj Skupštini u Karlovcu osnovana Hrvatska udruga za biomasu kao sekcijsa HŠD-a. Održano Savjetovanje na temu "Srednjoškolska i visokoškolska nastava u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na potrebe šumarske prakse. Poticajni referati bili su: "Srednjoškolska drvarska i šumarska nastava u Hrvatskoj", Visokoškolska šumarska nastava u reformi šumarskog studija", Visokoškolska drvnotehnološka nastava na Šumarskom fakultetu" i "Ima li prostora u H.Š. d.o.o. za proširenje djelatnosti i novo zapošljavanje diplomiranih inženjera šumarstva i šumarskih tehničara".

Predstavnici HŠD-a sudjelovali na Godišnjim dani mađarskog šumarstva na poziv Mađarskog šumarskog društva i na 62. Skupštini Njemačkog šumarskog društva u Weimaru.

U okvirima programa suradnje s Hrvatskim šumarskim društvom Mostar realizirana je stručna ekskurzija Upravnog i nadzornog odbora HŠD-a u BiH gdje je u Kupresu održana i redovita sjednica Upravnog odbora. Predsjednik HŠD-a održao predavanje "Uloga Hrvatskoga šumarskoga društva kao nevladine udruge u sustavu građanskih udruga i vlasti u Republici Hrvatskoj, s usporednim iskustvima iz zemalja EU". Iz ureda Predsjednika Stjepana Mesića dobili odgovor na naš dopis o održanoj 109. Skupštini, u kojem daje podršku osnivanju Hrvatske udruge za biomasu i mogućnostima korištenja biomase u energetske svrhe. Odgovor na naš dopis dobili smo i iz ureda Predsjednika Vlade Ive Sanadera s podrškom i naznakom da je naša predstavka upućena ministru Petru Čobankoviću i ministru Branku Vukeliću. Organizirali okrugli stol o Zakonu o zaštiti prirode koji je upravo bio u saborskoj proceduri. Na temelju rasprave uputili smo primjedbe i prijedloge na Zakon u Hrvatski sabor, Odboru za prostorno uređenje i zaštitu okoliša. Primjedbe nisu prihvaćene iako je Zakon loš, posebno u onim dijelovima gdje se miješa u gospodarenje sa šumama na površan i neznačajni način. Radna grupa HŠD-a je na dva čitanja novog Zakona o šumama pripremila primjedbe i prijedloge Odboru za poljoprivrednu i šumarstvo u Hrvatskom saboru koji su djelomično prihvaćeni. Mi i dalje ne podržavamo odredbe članka 57. istoga Zakona gdje se po prvi put nakon Zakona o šumama iz 1852. negativno utječe na potrajanost šuma smanjenjem njihove površine putem prava služnosti i prodaje. Na istoj sjednici sudjelovali u raspravi o Prijedlogu Zakona o Hrvatskoj komori inženjera šumarstva idrvne tehnologije. Na ovaj Prijedlog Zakona uputili primjedbe i prijedloge. Isto tako na sjednici raspravljaljali o Konačnom prijedlogu Zakona o lovstvu i dali svoje primjedbe. Posjetili su nas šumari iz Poljske. Bili na otvorenju i puštanju u pogon bioenergane u Kočevju.

2006. god. U ovoj jubilarnoj godini do ove izborne Skupštine održali dvije sjednice Upravnog odbora, jednu u Zagrebu, a drugu u Kutjevu na području U.S. Požega. Veći dio vremena na tim sjednicama pored već ustaljenih i aktualnih točaka i tema, raspravljaljali smo o pripremama za ovu godišnju Skupštinu i Svečanu Aka-

demiju povodom 160. obljetnice HŠD-a i 130. obljetnice izlaženja Šumarskog lista. Predstavnici HŠD-a suđelovali na okruglom stolu u Vukovaru i iznijeli svoj pismeni stav o izgradnji kanala Dunav-Sava i svim lošim ekološkim, gospodarskim i ostalim posljedicama ako dođe do izgradnje takvog protuprirodnog objekta. Na poticaj pojedinih društava i nekih naših članova raspravljaljalo se o položaju i ugledu šumarskog inženjera danas te potrebi održavanja javne rasprave o tom problemu u okvirima HŠD-a, za sada pod provizornim naslovom "Šuti i budi sretan što radiš".

U mjesecu svibnju ove godine organizirali stručnu ekskurziju u Austriju na području Gradišća. Upoznali se s načinom kako je to područje skoro potpuno riješilo probleme s energijom (nafta, grijanje i električna struja) najvećim dijelom putem bioenergije odnosno obnovljivih izvora energije, gdje šume i poljoprivreda imaju dominantnu ulogu.

Poštovane gospode i gospodo, kolege i kolege, završavajući ovo moje izlaganje naglašavam da uz sve probleme u okvirima naše struke i šire, s velikim optimizmom gledam na našu budućnost. Imamo sve uvjete

za daljnji svekoliki razvoj počevši od vlastite hrvatske države, kvalitetnih šuma i šumarskih stručnjaka, organizirane šumarske prakse, priznate i poznate hrvatske šumarske znanosti i školstva, pa do 160-godišnjeg Hrvatskoga šumarskoga društva i njegovog, odnosno našega, uglednog 130-godišnjega Šumarskoga lista.

Sve navedeno pruža realnu osnovu za optimizam, a ukoliko budemo i dalje zajedno rješavali tekuće probleme te cijenili sve uzuse koji vladaju u šumarskoj struci i pravnoj državi, u toliko ćemo prije doći u stanje optimalnih životnih uvjeta za sve nas i šume, koje našim radom činimo vječnim, na korist svih građana Hrvatske.

U nadi da ste na osnovi ovog izlaganja mogli dobiti kakav takav uvid u naše aktivnosti tijekom 4-godišnjeg rada, čestitam vam Dan šumarstva, koji danas obilježavamo s velikim jubilejima, sa 160 i 130 godina našega društva i našega glasila, veselim se i ponosan sam što priпадam narodu koji je to stvorio i struci koja i dalje traje.

Još jednom vas srdačno pozdravljam i zahvaljujem se na pozornosti.

b) Izvješće tajnika

IZVJEŠĆE TAJNIKA

Izvješće o radu i finansijskom poslovanju HŠD-a za 2005. god. i ostali dokumenti uključivši i Izvješće Nadzornog odbora, dio su materijala dostavljenog članovima UO i NO HŠD-a još za sjednicu održanu 21. ožujka, na kojoj su jednoglasno prihvaćeni, a isto su tako dostavljeni putem predsjednika ogranaka svim ostalim delegatima Skupštine na uvid. Stoga je dogovoren da se ova izvješća prethodno po ograncima rasprave, pa ih nije potrebno ovdje ponavljati, a ako ima primjedbi one će biti iskazane u raspravi. Uz to Zapisnik odnosne sjednice objavljen je u Šumarskom listu dvobroj 3–4/2006. Uvezši k tome u obzir i opširno izvješće predsjednika, ovdje možemo još samo naznačiti posljednje značajnije aktivnosti.

Krajem prošle godine, kao i početkom ove, u Saboru je donešeno nekoliko zakona bitnih za šumarstvo i šumarsku struku. To su Zakon o šumama, Zakon o lovnu, Zakon o šumskom sjemenu i reproduksijskom materijalu, Zakon o komori inženjera šumarstva i drvene tehnologije a sada je uredbom Vlade formirana Šumarska savjetodavna služba. Šumarsko društvo aktivno je sudjelovalo svojim prijedlozima u kreiranju ovih zakona. Zakon o komori inženjera šumarstva i drvene tehnologije donešen je nakon dugogodišnje inicijative i ukazivanja šumarskog društva za potrebom ovakvog zakona, koji svakako treba unaprijediti šumarsku struku, staviti ovlaštene inženjere u ravнопravni odnos s ostalim strukama koje su već zaštićene svojim komorama, omogućujući otvaranje novih poslova bilo za pojedince, bilo za organizaciju koja se bavi šumarstvom.

Jedino licenciranjem, izvoditelji šumskega rada postaju tržišno prepoznatljivi i priznati. Ono je istodobno jamstvo kvalitetnog rada u šumi i obzirnog odnosa prema šumskom ekosustavu, ali i temeljni instrument uklanjanja neloyalne konkurenčije na tržištu usluga, što pogoduje i ovlaštenim izvoditeljima i naručiteljima posla, ali i šumarstvu u cijelini.

Ekipa hrvatskih šumara po 9. puta je nastupila na prvenstvu europskih šumara u nordijskom skijanju. Ovogodišnje, 38. EFNS natjecanje po redu, održano je od 27. veljače do 4. ožujka 2006. god. u BiH, Sarajevo – Igman. Na ovoj manifestaciji sudjelovali su kolege šumari iz 22 europske države (Austrija, Belgija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Česka, Estonija, Finska, Francuska, Hrvatska, Italija, Latvija, Litva, Mađarska, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Poljska, Slovačka, Slovenija, Švedska i Švicarska). Natjecanje se sastojalo od pojedinačnog (biatlon) i štafetnog trčanja. Ova manifestacija nije samo sportsko natjecanje, nego susret europskih šumara, koji u programu sadrži stručno-turističke ekskurzije, stručna predavanja (šumarske večeri na teme: Šume i gospodarenje šumama u zemlji domaćinu; šumarska politika; zaštita šuma i dr.) i neformalna druženja i upoznavanja tamo nazočnih i do 1000 europskih šumara. Nesporno je, da ovo natjecanje ima i nacionalni karakter, od podizanja državnih zastava zemalja sudionica na jarbole ispred sportskog centra, svečane povorke članova/ica ekipa ispod nacionalnog stijega i znakovlja pojedine zemlje sudionice, svečanog otvaranja susreta i predstavljanja ekipa, stavljanja na

korištenje šumarsko-turističkih promidžbenih prospekata, do bodrenja natjecatelja i proglašenja rezultata natjecanja na završnoj večeri. No, to je i promidžba za firmu-poduzeće koje gospodari šumom.

Mada svi natjecatelji i članovi ekipe zaslужuju sve pohvale za predstavljanje hrvatskog šumarstva na sportskom i stručnom polju, treba izdvojiti srebrnu medalju Alenu Abramoviću i brončanu Denisa Klobučara, te brončanu medalju naše I. štafete, kao najveći uspjeh na dosadašnjim nastupima na EFNS-u. Dovoljno je reći da su između 22 Europske zemlje sa 113 štafetnih ekipa od nas bile bolje samo štafete Švicarske i Finske, a svi znamo o kakvim se skijaškim velesilama tu radi. Posebno svečano i veselo bilo je na završnoj svečanosti podjele odličja i zatvaranja EFNS. Izuzetnu čest iskazao nam je hrvatski veleposlanik u Bosni i Hercegovini gosp. Vrbović, podijelivši s našom ekipom zadovoljstvo zbog postignutih uspjeha.

26. travnja 2006. Matić, Jakovac i Delač sudjelovali su na Okruglom stolu u Vukovaru na temu izgradnja kanala Dunav-Sava, gdje je akademik Matić iznio stavove HŠD-a u svezi s ovom problematikom.

Zbog aktualnosti ove teme izyjeće prilažemo u cijelosti.

Projektirani kanal Dunav-Sava (DS) u potezu Vukovar-Slavonski Šamac dužine 61,4 km je hidrotehni-

čki zahvat u istočnoslavonski šumoviti krajolik, koji će neminovno utjecati i promijeniti vodne prilike prostora. Ta golema građevina širine na dnu 34 m, a na vodnom licu 58 m zasijecala bi duboko u teren i zasigurno prekinula tokove podzemnih voda koje teku usporedno sa Savom i opskrbaju vodom šume šumskoga bazena Spačva. Osim toga svi današnji vodotoci koji se dotiču kanala bit će s njim spojeni te poprimiti trajni vodostaj kanala DS, koji u savskome dijelu iznosi 80 m n.m. Velik dio nizinskih šuma nalazi se u nižim nadmorskim visinama i stalno bi bio potopljen ili prepusten, prema iskustvima šumarske struke, nepouzdanim hidrotehničkim rješenjima. Jedna četvrtina nizinskih šuma hrasta lužnjaka, dakle oko 60.000 ha nalazi se u istočnoj Slavoniji u području utjecaja projektiranoga kanala DS. Sirovinska vrijednost drva toga područja iznosi 340.000.000 EUR-a. Vrijednost općekorisnih funkcija tih šuma iznosi prema normama Europske unije 30 puta više od sirovinske vrijednosti drva što iznosi 10,2 milijarde EUR-a.

Prema našemu podzakonskom aktu Zakona o šumama iz 1997. godine ta je vrijednost oko 9 milijardi kn. U nas je logično uzeti u obzir vrijednost ekološkog i biološkog kapitala šume koji se koristi u Europskoj uniji.

VODA JE UVJET OPSTANKA VRSTA DRVEĆA NIZINSKIH ŠUMA

Nizinske šume obrašćuju obale i zaobalje riječnih nizina srednjeg i donjeg toka u kojima se razine podzemnih voda nalaze u dosegu korijenja drveća. Vrste drveća nizinskih šuma pripadaju higrofitima, odnosno biljnim vrstama koje za svoje uspijevanje trebaju više vode od količine oborinske vode koju osigurava makroklima. Prema jednom našem proračunu, hrastu lužnjaku u Spačvi u procesu transpiracije u odnosu na količinu oborina nedostaje tijekom vegetacije oko 1400 t vode po ha. Tu količinu lužnjak nadoknađuje spuštanjem korijenja do vlažnoga horizonta tla do kojega dopire kapilarna voda ili neposredno spuštanjem korijenja u podzemnu vodu. Slično se ponaša i drugo higrofitno drveće nizinskih šuma. Padne li trajno razina podzemne vode u staništu nizinske šume, dolazi do fiziološkoga slabljenja i sušenja većine vrsta drveća. Ako je pad razine podzemne vode manji od 0,5 m, korijenje mladih stabala može se produžiti i dohvati podzemnu vodu. Kod stabala hrasta lužnjaka starijih od 40 godina to svojstvo se gubi, a kako u Spačvi prevladavaju odrasle lužnjakove šume, stabla su vrlo osjetljiva na pad razina podzemne vode.

Pad razine podzemne vode dogodio se u šumama Bazena Spačve zbog niza sušnih godina u drugoj polovici osamdesetih godina prošloga stoljeća. Tijekom devedesetih godina dogodilo se znatno sušenje hrasta, iako se podzemna voda vratila na normalne razine. Prestanak sušenja lužnjaka uslijedio je tek desetak godina poslije normaliziranja vodnih prilika. Slabljene biološkog potencijala hrasta lužnjaka događa se, također, ako se nagle i trajno povisi razina podzemne vode, izostanu njezina kolebanja u ekološkome profilu tla te uslijedi zamočvarenje koje prati obogaćivanje s ugljičnim dioksidom, te pojavom nekroze korijenja. U takvim uvjetima hrast fiziološki slabi i suši se. Ako ne dođe do potpuno zamočvarenja (stanište pokriveno čitave godine vodom), odnosno ako je dio vegetacijskoga razdoblja bez vode na površini tla od higrofita, u takvom promijenjenom staništu mogu uspijevati bijela vrba, crna joha i poljski jasen.

ISKAZANI ŠUMARSKI STAVOVI O KANALU DUNAV-SAVA

Hrvatsko šumarsko društvo – Ogranak Vinkovci, zabiljuto za šume u prostoru Šumskoga bazena Spačve,

gornjega Bosuta i dijela vukovarskoga Podunavlja, održalo je 21. siječnja 1999. godine u lovačkoj kući Me-

rolino okrugli stol i raspravu pod naslovom: "Mogući utjecaj kanala Dunav-Sava na šumske ekosustave". Na skupu je ukazano na više nepovoljnih utjecaja na šume s nesagledivim posljedicama (Matić, Prpić, Seletković, Starčević i dr.).

Na skupu je obrazložena Studija "O utjecaju na šume kanala Dunav-Sava na šumske ekosustave", koju je izradio tim Šumarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Prpić, Seletković, Tikvić, 1997) kao dio Studije o utjecaju na okoliš Kanala Dunav-Sava u kojoj je upozorenje na vodni režim u staništima nizinskih šuma, a koji uvjetuje opstanak šumskoga drveća u devet šumskih zajednica toga šumovitoga krajobraza te na opasnost od promjene vodnog režima vodotehničkim zahvatom koji bi izazvala njegova izgradnja. U Studiji se upozorilo na nedovoljan broj podataka i prekratko razdoblje motrenja iz kojih bi se moglo utvrditi stanje razina podzemnih

voda u Spačvi i području gornjega Bosuta te vukovarskoga Podunavlja. Predloženo je da se kanal izgradi samo do Vukovarske luke, od koje bi se transport odvijao željeznicom, isplativim i perspektivnim prometnim sredstvom do Zagreba i dalje nizinskom prugom do Rijeke.

O negativnom utjecaju Kanala DS na nizinske šume Spačvanskoga bazena govorili su šumari uzgajivači, ekolozi i šumarski stručnjaci za lovstvo na znanstvenome skupu o hrastu lužnjaku u organizaciji Centra za znanstveni rad Vinkovci, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 2003. godine. Referati su objavljeni u zborniku pod naslovom: "Retrospektiva i perspektiva gospodarenja šumama hrasta lužnjaka u Hrvatskoj". O nepovoljnem utjecaju kanala DS na šume pisalo se u znanstvenoj monografiji "Poplavne šume u Hrvatskoj" u izdanju Akademije šumarskih znanosti u Zagrebu (2005).

ULOGA KANALA U NAVODNJAVANJU POLJODJELSKIH POVRŠINA

Glede navodnjavanja poljodjelskih površina vodom iz Kanala Dunav-Sava, smatramo kako ni dunavska ni savska voda nisu pogodne zbog onečišćenosti za proizvodnju hrane. Izgradnja plovnoga kanala je uz to

preskupa za navodnjavanje koje se može obaviti cijevima iz akumulacija na Psunjku i Papuku, i to gravitacijom bez troškova sve skuplje energije.

NA TEMELJU KOJIH PODATAKA I KAKO SE DOŠLO DO POZITIVNE STUDIJE O UTJECAJU NA ŠUME KANALA DUNAV-SAVA

Uz sve navedeno danas nemamo dovoljno pouzdanih podataka o podzemnim vodama u užem i širem području utjecaja kanala Dunav-Sava. Vremenski niz podataka o razinama podzemnih voda na utjecanom području Kanala DS trebao bi, prema današnjim spoznajama o klimatskim promjenama za pouzdanije podatke o stanju vodnih prilika, iznositi najmanje 30 godina. Međutim samo jedan neznatan broj prati se u šumskome bazenu Spačva od 1989. godine s prekidom mjerjenja tijekom Domovinskoga rata u trajanju od 4 godine. U gornjem Bosatu piezometri su postavljeni krajem devedesetih godina prošloga stoljeća. Na temelju takvih nedostatnih podataka u nizu 10-godišnjih motrenja investitor koji bira izvođača studije o utjecaju na okoliš (SUO) izabrao je tim koji je na temelju takvih

nedostatnih podataka dao, kako smo čuli, zeleno svjetlo za izgradnju Kanala Dunav-Sava.

Nekadašnja Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša izabrala je Povjerenstvo za ocjenu utjecaja na okoliš višenamjenskog kanala Dunav-Sava u kojoj nema, barem prema našim informacijama, ni jednog šumarskog znanstvenika koji se bavi hidrologijom nizinskih šuma, iako se radi o najvrjednijoj cjelovitoj europskoj šumi hrasta lužnjaka koja se nalazi u Hrvatskoj i predstavlja neprocjenjiv ekološki, bioraznolikosni i gospodarski kapital svjetskoga značenja. Povjerenstvo je imenovano rješenjem Vlade Republike Hrvatske 1997. i 1998. godine, i po svemu sudeći prihvatio Studiju o utjecaju na šume koju je izradio OlKON, što je zapravo zeleno svjetlo za izgradnju kanala Dunav-Sava.

MIŠLJENJE HRVATSKOGA ŠUMARSKOG DRUŠTVA KAO PREDSTAVNIKA ŠUMARSKE ZNANOSTI I PRAKSE

Kanal Dunav-Sava prihvatljiv je u ograničenoj dužini od Dunava do projektirane vukovarske luke. Daljnja izgradnja bi prema našim iskustvima ozbiljno ugrozila nizinske šume Šumskoga bazena Spačve, kao i one u području gornjega Bosuta. Svaki dosadašnji vodotehnički zahvat u šumoviti krajobraz nizinskih šuma ugrozio je u nas promjenom vodnih odnosa stabilnost šumskih ekosustava, te izazvao fiziološko slabljenje i u konačnici sušenja šumskoga drveća, pretežito stabala hrasta lužnjaka. Naša dosadašnja iskustva kao i ona po-

tvrđena istraživanjima (Matić, Mayer, Schneider-Jacoby, Vukelić, Prpić i dr.), pokazala su kako staništa hrastovih šumskih ekosustava pokazuju veliku mozaičnost izraženu u mikrostaništima unutar pojedinoga šumskoga ekosustava nizinskih šuma. Ta različitost je posebice izražena u položaju minimalnih razina podzemne vode te slojeva tla do kojih dopire kapilarna voda tijekom trajanja minimalnih razina. Ako je raznolikost velika, svaka skupina stabala, grupa, pa čak i pojedino stablo, ima "svoj" način opskrbe vodom. Sniže-

nje ili povišenje razina podzemne vode može izazvati velike promjene u opskrbi stabala vodom, što može imati za posljedicu ekološku katastrofu koju nismo predviđali (šume Kalje i Turopoljski lug). Tako, primjerice, kapilarni uspon vode može potpuno izostati ako razina podzemne vode padne do šljunčanoga ili pjeskovitoga sloja tla. Uz današnje ustrojstvo praćenja razina podzemnih voda u prostoru utjecaja projektiranoga kanala Dunav-Sava, po broju istraživačkih mesta i trajanju motrenja ne može se niti jednom statističkom metodom pouzdano utvrditi kako će se njihovi tokovi promijeniti i kolika će biti jakost tih promjena. Kada ne bi bilo tih dilema i kada bi kanal bio tako isplativ kao što tvrdi investor, već odavno bi bio izgrađen u prošlim režimima, od Austrougarske monarhije za čije vladavine ga je netko predložio krajem 18. stoljeća, a vlast odustala. Od tada do danas izrađeno je 14 različitih studijskih i projektnih rješenja (Marušić, 1999). U komunističkoj Jugoslaviji izrađen je jedan projekt 1964. i 1965. a današnji projektiniciran je odlukom Vlade Republike Hrvatske 1991. godine o pripremama za gradnju kanala Dunav-Sava, kada je na čelu Ministarstva vodoprivrede bio velik zagovornik kanala ing. Bergman. Povijest o neostvarivosti kanala Dunav-Sava govori dovoljno o utopiji toga projekta koji predstavlja tipičnu promašenu investiciju.

Istraživanja razina podzemnih voda trebala bi zbog klimatskih promjena (suše i vlažna razdoblja su izraženija nego prije) trajati trideset, pa čak i više godina za donošenje odluke o tako velikoj investiciji, čiji je utjecaj na okoliš pod upitnikom. Piezometri u Spačvi koji su postavili šumari motre se od 1989. s prekidom od 4 godine tijekom domovinskoga rata. Piezometri u šumama u području gornjega Bosuta, koje su također postavili šumari, motre se manje od 10 godina. Zbog prostorne neujednačenosti ekoloških profila tla i položaja aquifera, piezometre uz buduću trasu kanala i na zapadnomy rubu Spačvanskoga bazena trebalo bi postaviti dovoljno gusto, kako bi se mogao utvrditi tok podzemnih voda u smjeru zapad-istok. To jedno i drugo do danas nije ostvareno, pa su rezultati Studije o utjecaju na šume kanala Dunav-Sava vrlo problematični, praktički neprihvatljivi. Predlažemo stoga da se odustane od projekta te velike investicije koja neće donijeti željenu isplativost, a značajno će ugroziti ekološki i gospodarski kapital šuma hrasta lužnjaka u Spačvi i ostatim nizinskim šumama na trasi kanala. Gledе navodnjavanja poljodjelskih površina u Slavoniji predlaže se izgradnja akumulacija na padinama Papuka i Psunjja, od kuda bi se gravitacijom cijevima dovodila čista voda. Voda Dunava i Save neupotrebljiva je za navodnjavanje zbog onečišćenosti.

Nakon dovršenja radova na vanjskom pročelju zgrade Šumarskoga doma, uz redovito održavanje zgrade, treba nastaviti s uređenjem dvorišnog pročelja (fasade)

uključivši stolariju, uz zamjenu dotrajale kanalizacije te osmišljavanjem i uređenjem poslovnog prostora za smještaj Komore i Savjetodavne službe, nakon iseljenja Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije. Što se tiče odnosa s Institutom za međunarodne odnose dogovoren je s ravnateljem, da se dug od oko 480 000 kuna nastao zbog neplaćanja stana, a zbog nemogućnosti plaćanja u novcu, bude podmiren kroz zajedničko investicijsko ulaganje u šumarski dom. U tu svrhu napravljen je projekt uređenja dvorišnog pročelja i dvorišta, formirano je povjerenstvo za natječaj i ovaj tjedan pokrećemo postupak javne nabave za izvođače radova. Financijska sredstva koja imamo u pričuvu od oko 500 000 kuna, zajedno sa sredstvima IMO-a, mislimo da će biti dostatna za dovršenje ovog projekta.

Što se tiče odnosa s Fakultetom Kemijskoga inženjerstva, prošloga tjedna pokrenuli smo zahtjev za njihovom deložacijom. Naime, oni već godinama ne plaćaju najamninu usprkos tome što smo im uredno ispostavljali račune i na njih plaćali PDV. Prošle godine predložili su nam da će podmiriti trošak PDV ukoliko HŠD odustane od pokrenute tužbe, međutim sada mijenjaju odluku i uvjetuju svoj odlazak obustavom svih potraživanja od strane HŠD. Nakon toga donešena je na sjednici UO HŠD-a odluka za hitnim pokretanjem postupka deložacije. Ovaj prostor bio bi idealan za smještaj Šumarske komore i Savjetodavne službe. Zbog atraktivnosti lokacije prostor možemo iznajmiti i drugim organizacijama međutim smatramo da je pravo mjesto za ove institucije pod krovom Šumarskog doma.

Vjerojatno ste primijetili zastavu HŠD-a koju smo kreirali i izradili tijekom veljače. Pokraj velike zastave izrađene su i stolne, a u tijeku je izrada svečane svilene Zastave.

Vezano za Imenik hrvatskih šumara, dostupan na www.sumari.hr Upravni odbor imenovao je članove Savjeta imenika u sastavu: predsjednik i tajnik HŠD-a po funkciji, zatim O. Vlainić, I. Gregorović, D. Bakran i H. Jakovac, a kao administratora B. Meštrića.

Na poziv Okružnog inspektorata šuma u Trstu, Hrvatsko šumarsko društvo je po 4. puta organiziralo šumarski stand, na manifestaciji "Jadran i Kras – 13. Dani poljoprivrede, ribolova i šumarstva". Sajam se organizira svake dvije godine, a ovaj je puta održan u općini Duino Aurisina u zaljevu Sistiana od 10. do 14. svibnja. Na ovom regionalnom sajmu nastupaju predstavnici talijanske pokrajine Friuli Venezija Giulija, Slovenskog kraša, Istre i Hrvatskog primorja. Hrvatski stand je opremljen plakatima s temom zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta s područja Uprave šuma podružnice Delnice, Velebitskog botaničkog vrta, NP Risnjak i turističko promidžbenim materijalima UŠP Buzet i Delnice. Posebno atraktivan dio našeg standa bila je vrtna garnitura izrađena od poluobrađene topole, kojom se kao gost predstavila UŠP Sisak. Predstavnici ogranka

HŠD-a Buzet pobrinuli su se za mali gurmanski užitak uz tartufe i fritule.

U okviru sajma predstavljen je projekt Italijansko-Slovensko-Hrvatska šumska staza, tj. planinarski put koji će povezati najatraktivnije prirodne znamenitosti ovih regija na potezu Trst-Senj. Od Tršćanskog zaljeva s kraškim fenomenima, staza ide kroz Škocjanski park i Cerkniško jezero u Sloveniji te NP Risnjak, Zeleni vir, park šumu Golubinjak i Klenovicu gdje ponovno dolazi do mora u Hrvatskoj.

Prema planu aktivnosti za 2006. godinu organizirali smo trodnevnu stručnu ekskurziju u Austriju – Gradišće od 18. do 20. svibnja. HŠD-a kao osnivač Hrvatske udruge za biomasu, organiziralo je posjet ovoj austrijskoj pokrajini gdje je najviše zastupljena uporaba bioenergije. Može se reći da su gotovo u potpunosti zamijenili uporabu fosičnih goriva obnovljivim resursima, kao energetskim drvetom za toplinsku energiju i proizvodnju struje, uljanom repicom za proizvodnju biodizela, kao i upotrebljom vjetrenjača za proizvodnju struje.

Prema programu posjetili smo:

- Europski centar za obnovljivu energiju-Güssing
- Toplanu na biomasu Pinkovec
- Predavanje-Siegendorf – Šumarstvo Gradišće, Energetska uporaba šumske biomase
- Seoska gospodarstva Gradišće (Podrumarstvo)
- Pokusne plohe šume panjače u funkciji bioenergije
- Šumski muzej Lackenbach
- Prorede u visokim šumama u funkciji proizvodnje energ. drva

- Kulturno-povijesne znamenitosti Gradišće (Eisenstadt)

Na svakom koraku osjećali smo gostoprimstvo i blagonaklonost naših domaćina, gradišćanskih Hrvata i želju za pomoći pri usvajanju tehnologije korištenja biomase. Mislim da dijelim oduševljenje ovom ekskurzijom sa svima članovima društva koji su u njoj sudjelovali.

U subotu 17. lipnja u gradskom muzeju u Bjelovaru otvorena je izložba fotografija "Šuma okom šumara" Bjelovarski ogranačak kao organizator i inicijator ove izložbe na taj se način uključio u obilježavanje proslave Dana šumarstva. Ova izložba fotografija postaje već tradicionalna i ove godine oplemenjena je i nastupom kolega šumara iz Slovenije, Austrije, Italije i Bosne i Hercegovine. Od stručne komisije izložci naših kolega dobili su najviše ocjene, a izazvali su oduševljenje i u svih naznačnih posjetilaca. Pozivam Vas da svakako posjetite ovu izložbu i uvjerite se u kvalitetu izložaka.

Kao pripreme za ovu našu izbornu redovitu skupštinu svi ogranci održali su svoje skupštine i dostavili nam svoje predstavnike u Upravnom i Nadzornom odboru, predsjednike kao i ažurirani popis članstva. Tako s današnjim danom HŠD broji 3002 registrirana člana. I to po ograncima:

Bjelovar 276, Buzet 84, Delnice 217, Gospic 150, Karlovac 299, Koprivnica 117, Našice 153, Nova Gradiška 92, Ogulin 160, Osijek 111, Požega 180, Senj 103, Sisak 110, Slavonski Brod 120, Split 182, Varaždin 49, Vinkovci 302, Virovitica 70 i Zagreb 227 članova.

c) Izvješće glavnog urednika Šumarskoga lista

ŠUMARSKI LIST U PROTEKLIH 130 GODINA

S nadnevkom prvi siječanj 1877. godine tiskan je prvi broj Šumarskoga lista, koji od tada do danas neprekidno izlazi. Početak pisane znanstvene i stručne šumarske riječi koja će neprekidno teći, razvijati se i skrbiti o šumskom bogatstvu Domovine, značajan je trenutak kojemu prethode velike pripreme koje traju do kraja sedamdesetih godina 18. stoljeća.

U 19. stoljeću hrvatska šumarska struka obrazuje se u više današnjih država, nekadašnje Austrougarske monarhije – u Slovačkoj, Češkoj, Austriji i Mađarskoj. Dolaskom na posao u Hrvatsku završeni šumari susreću se s golemlim šumskim bogatstvom, prostranim prašumama lužnjakovih nizinskih šuma te bukovim i bukovo-jelovim prašumama u gorju savsko-dravskoga međurječja i hrvatskoga krša južno od Karlovca, sve do grebena Dinarija.

U šumarskim intelektualnim krugovima tada se osjeća nedostatak stručnih informacija o postupcima sa zatećenim šumskim sastojinama u Hrvatskoj, jer su po-

stojeća austrougarska učilišta davala prednost postupcima sa šumskim kulturama. Već tada su prirodne šume u spomenutim zemljama, uz iznimku Slovačke, bile manje zastupljene od šumskih kultura u kojima je prevladavala smreka.

Hrvatski šumari postaju svjesni vrijednosti i posebnosti osobito nizinskih šuma hrasta lužnjaka kao i bukovo-jelovih prebornih šuma i osjećaju potrebu za udruživanjem i vlastitim učilištem što se ostvaruje. Hrvatsko-slavonsko šumarsko društvo osnovano je 1846., a Gospodarsko-šumarsko učilište s Odjelom za šumarstvo u Križevcima 1860 godine. Osamdesetih i devedesetih godina 18. stoljeća Hrvatsko šumarsko društvo kroz napise u Šumarskome listu utječe na osnivanje i početak sveučilišne šumarske nastave u Hrvatskoj. Godine 1898. osnovana je Šumarska akademija prislonjena uz Mudroslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1918. Šumarska akademija prelazi kao Šumarski odjel na novoosnovani Poljoprivredno-šu-

marski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a 1960. godine osamostaljuje se kao Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu sa šumarskim i drvarskim odjelom.

Već prilikom osnivanja Društva 1846. godine pojavila se potreba za pisanom stručnom riječi. Odlučeno je izdavati godišnjak **Trudovi**, a prvi broj izlazi 1847., drugi 1851., a treći i posljednji 1852. godine. **Trudove** je ugušio Bachov apsolutizam i trebalo je 25 godina da se ponovno pojavi kao Šumarski list.

Hrvatska šumarska struka pokazala je u proteklih 130 godina izuzetnu upornost i žilavost, budući da Šumarski list neprekidno izlazi u razdoblju promjene četiri različita režima, dočekavši konačno i vlastitu državu.

Mi smo danas kao struka ponosni na stanje naših šuma. One su prirodne, dobro izgospodarene i najznačajniji su prostorni čimbenik zaštite prirode i čovjekova okoliša. Korijene naših stručnih postupaka koji su dovele do današnjega stanja šuma nalazimo u Šumarskom listu. Tako je šumarsko načelo i uzgojni postupci koje provode hrvatski šumari u nizinskim šumama hrasta lužnjaka zabilježeno po **Josipu Kozarcu**, koji 1897. u članku: "O uzgoju posavskih hrastovih sastojina u prvim periodima obhodnje" ovako piše: *"Iz svega slijedi da ćemo mi sa hrastovom šumom morati uprav onako gospodariti kako smo ju prvo 50–60 godina gotovu od prirode pomislili: bit će naime čistih hrastića, bit će ih pomiješanih u ovakvoj i onakvoj smjesi kako to bude stojbina i priroda, a ne mi nalagali."* Iz takvih stručnih misli nastala je zagrebačka škola uzgajanja šuma koju su razvijali Kozarac, Petračić, Anić, Dekanić, Matić i njihovi suradnici i nasljednici. Ta škola ujspjela je upornim radom oblikovati današnje hrvatske državne šume, koje su u 95 % površine prirodnoga sastava i dobre kakvoće drveća i koje u potpunosti obavljaju svoje općekorisne funkcije u smislu zaštite okoliša i opće zaštite prirode.

U proteklih desetak godina, koliko je odmaklo od zabilježenih 120 godina neprekidnoga izlaženja, Šumarski list je doživio nekoliko značajnih promjena. Časopis je od 1994. godine dobio novo ruho, tiska se u boji u formatu A4. Prošle godine je digitaliziran i ima svoju web stranicu.

Po sadržaju časopis je zadržao načelo prihvaćeno od prvih brojeva a sastoji se od tri dijela: znanstvenih i stručnih članaka, različitih obavijesti kao što su znanstveni i stručni skupovi, aktualno, obljetnice, knjige i časopisi, lovstvo, izazovi i suprotstavljanja i dr. te društveni dio s obavijestima iz Hrvatskoga šumarskoga društva i njegovih ogrankaka. Od prvoga broja do danas tiskano je preko **66.000 stranica**. Svi rukopisi članaka su recenzirani, uredništvo je prošireno znanstvenicima iz inozemstva (BiH, Slovenija, Njemačka, Česka, Slovačka), dio znanstvenih članaka koji imaju međunarodno značenje recenziraju inozemni znanstvenici, a

znanstveni članci referirani su u međunarodnim referentnim časopisima (CAB i dr.). Šumarski list je zrcalo stanja u struci, pa su od osamdesetih godina prošloga stoljeća do danas u časopisu nazočni brojni napisи iz kojih se vidi kako je šuma sve ugroženija.

Struke koje su kao i naša zainteresirane za prostor, sve više projektiraju investicije kroz šume i to upravo kroz one najveće kakvoće (Repaš u Podravini, Spačva u istočnoj Slavoniji, Kender u Gorskem kotaru) ili planiraju takve objekte čija izvedba mijenja stanišne uvjete i fiziološki ugrožava opstanak šumskoga drveća (Hidroelektrana Novo Virje). To su ponajprije Elektroprivreda i Hrvatske vode s projektima hidroelektrana mastodonata i kanalom Dunav-Sava. Tu su i drugi kao autoceste, naftovodi, dalekovodi od kojih svaki projektant traži novi koridor kroz šumu, razbijajući tako biološku cjelinu šumskoga ekosustava umjesto jednoga koridora koji bi se mogao izabrati izvan šume ili kroz manje vrijednu šumu u dogovoru sa šumarskom strukom.

Uz nedače koje su snašle svjetsko šumarstvo, već duže vrijeme i u nas traje pojava propadanja šuma, odnosno takozvanih novonastalih šumskih šteta, koje posebno u lužnjakovim i jelovim šumama Hrvatske remete normalno gospodarenje šumama.

Sve što smo naveli našlo je pravo mjesto na stranicama Šumarskoga lista, bilo kao znanstveni i stručni članci, bilo u rubrici Izazovi i suprotstavljanja ili u uredničkim uvodnicima. Mi neprekidno vodimo bitke dobro utemeljene kako na Ustavu Republike Hrvatske u kojem je zapisano **da je šuma opće dobro od posebnoga interesa**, tako i na aktualnom Zakonu o šumama, koji se, doduše, prema potrebi mijenja, ako je po srijedi interes moćnih skupina. Tako se primjerice sredozemna šuma, u kojoj svako stabalce predstavlja biološki kapital u smislu ozakonjenih općekorisnih funkcija šume, u moru kamene krške pustinje i praktički neprocjenjive vrijednosti, **siječe i krči** kako bi se posadile masline ili vinograd, dok se istovremeno u Dalmaciji raspolaze s oko 300.000 ha napuštenih poljodjelskih površina i oko 50.000 ha najplodnijih krških polja u kojima se ništa ne proizvodi. O tome se u više navrata pisalo u Šumarskom listu.

Možda će se ulaskom u EU promijeniti shvaćanja i to u korist šume, za koju izgleda samo mi kao struka znamo njezinu pravu općekorisnu vrijednost, ali i katastrofe koje bi uslijedile ako se njihova površina smanji. U to nas je uvjerio i nedavno održan međunarodni znanstveni skup u Zagrebu, kojega su organizirale znanstvene institucije Češke i Hrvatske (Šumarski fakultet u Brnu, Šumarski fakultet u Zagrebu, Akademija šumarskih znanosti i IUFRO grupe Šumski ekosustavi i nizinski šumski ekosustavi, nositelji Klimo i Matić). Skup je ukazao na katastrofe u Češkoj prouzročene lošim postupkom sa šumom i njezinom sjećom, što je izazvalo eroziju i poplave.

Sadržaj skupa bile su erozija i bujice koje sprječava šuma te šumski ekosustavi kao prečistači izvorskih pitkih voda, s kojima šumarstvo treba raspolažati ili dobiti naknadu zbog održavanja šume u stanju da obavi tu funkciju. Zbornik referata s tog skupa tiskamo ovih dana na hrvatskome i engleskom jeziku, kao poseban broj Šumarskoga lista u 2005. godini.

d) Izvješće Nadzornog odbora

Izvješće Nadzornog odbora dio je materijala dostavljenog članovima UO i NO HŠD-a još za sjednicu održanu 21. ožujka, na kojoj je jednoglasno prihvaćeno. Isto je objavljeno i u Šumarskome listu dvobroj 3-4/2006., stoga je dogovoren da izvješće NO nije potrebno ponavljati, a ako ima primjedbi one će biti iskazane u raspravi.

Ad. 3 Izmjena čl. 24. i 36. Statuta HŠD-a.

Članci 24. i 36. Statuta HŠD-a definiraju mandat članova Upravnog i Nadzornog odbora HŠD-a koji traje 4 godine, a najviše se može biti biran 2 mandata uzastopce. Na taj se način po općem mišljenju ograničava rad onih članova koji su zainteresirani za rad. Naime, postoji nažalost malo ljudi koji su spremni žrtvovati svoje slobodno vrijeme za opću dobrobit, pa tako i rad u Šumarskom društvu. Isto tako ta odrednica kosi se sa stavkom 3 članka 36., gdje je naznačeno da je primjerice glavni urednik Šumarskoga lista član UO po položaju, što znači da bi onda trebalo i njemu ograničiti mandat uredništva. Ovi članci ograničavaju aktivne članove društva u svom radu i prijedlog je da se brišu iz Statuta. Kako su mjesta u Upravnom i Nadzornom odboru, pa tako i predsjednika i dopredsjednika reizborna, smatra se da je to dovoljno jamstvo za bilo kakvu zloupорabu.

Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Ad. 4 Rasprava po izvješćima i zaključci

Za raspravu se nitko nije javio i izvješća su jednoglasno prihvaćena.

Ad. 5 Verifikacija programa rada i finansijskog plana za 2006. god.

Program rada i finansijski plan HŠD-a za 2006. god. i ostali dokumenti uključivši i Izvješće Nadzornog odbora, dio su materijala dostavljenog članovima UO i NO HŠD-a još za sjednicu održanu 21. ožujka, na kojoj su jednoglasno prihvaćeni, a isto su tako dostavljeni putem predsjednika ogranačaka svim ostalim delegatima Skupštine na uvid. Stoga je dogovoren da se i Program rada, Finansijski plan za 2006. god. prethodno po ograncima rasprave, pa ih nije potrebno ovdje ponavljati, a ako ima primjedbi one će biti također iskazane u raspravi. Uz to Zapisnik odnosne sjednice objavljen je u Šumarskom listu dvobroj 3-4/2006.

Ad. 6 Razrješnica dosadašnjem Upravnom i Nadzornom odboru.

Jednoglasno je dana razrješnica dosadašnjim članovima Upravnog i Nadzornog odbora.

Ad. 7 Prijedlog verifikacijsko-kandidacijsko-izbornog povjerenstva za članove novog Upravnog odbora, predsjednika, 2 dopredsjednika, te članove Nadzornog odbora (predsjednik i 3 člana).

Predsjednik verifikacijsko-kandidacijsko-izbornog povjerenstva Đuro Kauzlaric, dipl. ing. iznio je sljedeći prijedlog:

Prema čl. 36. Statuta HŠD-a svaki predsjednik ogranka ujedno je i član UO HŠD-a. Isto tako pravo na dva člana u UO, i to jednog predstavnika Šumarskog i jednog Drvnotehnološkog odjela, ima Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Po jednog predstavnika imaju Šumarski institut Jastrebarsko, Akademija šumarskih znanosti i Šumarski list. Jedan član Upravnog odbora društva bira se kao ugledni predstavnik šumarske struke.

Na svojim redovitim godišnjim izbornim skupština ma 19 ogranačaka izabralo je sljedeće predsjednike, odnosno članove UO HŠD-a:

Bjelovar – **Dalibor Bakran**, Buzet – **Ćedomir Križmanić**, Delnice – **Josip Malnar**, Gospic – **Ivan Matasinc**, Karlovac – **Oliver Vlainić**, Koprivnica – **Miroslav Brnica**, Našice – **Davor Butorac**, Nova Gradiška – **Krunoslav Szabo**, Ogulin – **Dubravko Hodak**, Osijek – **Dragomir Pfeifer**, Požega – **Stjepan Blažičević**, Senj – **Zdravko Vukelić**, Sisak – **Vlatko Petrović**, Slavonski Brod – **Davor Beljan**, Split – **Zoran Đurđević**, Varaždin – **Emilija Seidl**, Vinkovci – **Branko Trifunović**, Virovitica – **Dražen Štrković**, Zagreb – **Hranišlav Jakovac**.

Sa Šumarskog fakulteta u UO predloženi su **Josip Margaletić** i **Ivica Grbac**.

Sa Šumarskog instituta Jastrebarsko predložen je **Miroslav Benko**.

Kao predsjednik AŠZ predlaže se **Slavko Matić**.

Kao glavni urednik Šumarskoga lista predlaže se **Branimir Prpić**.

Kao ugledni predstavnik šumarske struke predlaže se **Petar Jurjević**.

Sukladno odluci 2. sjednice UO HŠD-a, održane 6. lipnja 2006. god., kao kandidat za predsjednika HŠD-a predlaže se **Petar Jurjević**, dok se za dopredsjednike predlažu **Ivica Grbac** i **Oliver Vlainić**.

Za nadzorni odbor HŠD-a predlaže se: **Josip Dundović** za predsjednika, **Vlado Topić** za člana, **Ilija Gregorović** za člana i **Josip Maradin** za pričuvnog člana.

Nakon prijedloga verifikacijsko-kandidacijsko-izbornog povjerenstva za riječ se javio akademik Slavko

Matić i obrazložio prijedlog kandidata Upravnog i Nadzornog odbora HŠD-a.

Nitko od nazočnih delegata nije predložio novu kandidacijsku listu te je predložena lista aklamacijom jednoglasno prihvaćena.

Novoizabrani predsjednik **mr. sci. Petar Jurjević** obratio se skupu.

Kolege i kolegice, dame i gospodo!

Iako je već postala fraza, ovom prilikom moram izreći onu poznatu "zahvaljujem se na izboru na ovu časnu, ali zahtjevnu dužnost".

Jer iskreno govoreći čast je biti predsjednikom Hrvatskog šumarskog društva, udruge koja već 160 godina promiče dugotrajnu i svjedočanstvima bogatu i vrijednu šumarsku tradiciju u kojoj je utkana plejada vrlih šumarskih stručnjaka i domoljuba koji su svojim znanjem, ljubavlju, stručnim radom, ali i odvažnošću iza sebe ostavili djela trajne vrijednosti i poštovanja s kojima se i danas ponosimo.

Čast je tim veća što sam na ovu funkciju izabran poslije isteka mandata akademika Slavka Matića, koji je zajedno sa svojim suradnicima rad ove Udruge podigao na visoku razinu, zbog čega se njemu i suradnicima u ime izabranog vodstva iskreno zahvaljujem.

No daleko važnije od časti koja stvarno jest, svakako su obvezе koje iz izbora proizlaze.

Svima je poznato da je rad Hrvatskoga šumarskog društva kao udruge reguliran Zakonom o udružama, Statutom Hrvatskoga šumarskog društva i drugim aktima. Ovom prilikom obećavam da će se kao predsjednik zalagati da rad Društva bude u okviru navedene regulative, poštivajući istu do posljednjeg zareza i pri tom isključiti mogućnost stavljanja ovog Društva u funkciju ostvarivanja bilo čijih osobnih ili stranačkih interesa.

U skladu s takvim postavkama, a na temelju članka 2. Zakona o udružama i Statuta Hrvatskoga šumarskog društva ocjenjujem potrebnim u navedenom razdoblju razmotriti i predlagati rješenja uz ostalo o ovim pitanjima:

Gospodarenje šumama i šumskim zemljишtem

1. U posljednje vrijeme svjedoci smo značajnijih zahvata u prostor šume i šumskog zemljишta koji je na sreću posljedica intenzivirane izgradnje infrastrukturnih objekata, ponajprije cesta ali i drugih aktivnosti, kao što je podizanje višegodišnjih nasada, osnivanje industrijskih zona, turističkih objekata, osnivanja kamenoloma, golf igrališta, skijaških staza itd. Za takve, ali i druge namjene iz šumskog-spodarskog područja od 2000. godine izdvojeno je preko 2.200,00 ha šuma i šumskog zemljишta. Osnovana je služnost ili donešene odluke o osnivanju služnosti za preko 8.600 ha šuma i šumskih površina za potrebe višegodišnjih nasada. Takav trend ukoliko se nastavi, prouzročiti će smanjivanje šumovitosti, ukoliko se u skladu sa Zakonom o šumama ne osiguraju primjerne naknade za uništene šume iz kojih će se financirati podizanje novih šuma.

Sadašnje naknade koje su definirane podzakonskim aktima, za industrijske zone, višegodišnje nasade i kamenolome, za koje je naknada prihod proračuna na razini su simbolike i ne daju nikakvu mogućnost podizanja novih šuma umjesto izuzetih. Kad tome dodamo Zakon o javnim cestama (1997) koji u potpunosti isključuje plaćanje naknade za izdvojene šume i šumsko zemljишte, onda je stanje još gore.

Hrvatsko šumarsko društvo podržava mјere gospodarske politike koja je u funkciji razvoja Republike Hrvatske, ali mora upozoriti na potrebu ravnoteže između razvojnih potreba i očuvanja šuma. Ovo tim više što je Republika Hrvatska potpisnica više međunarodnih sporazuma i konvencija o zaštiti šuma i održivom razvoju (Helsinki, Strasbourg, Rio, Beč itd.), a iste su ugradene i u naše dokumente.

Podsjećam samo na Helsinki 1993. gdje se kaže: "Zemlje potpisnice i Europska zajednica surađivat će u naporima za povećanjem obnove, pošumljavanja i očuvanja šuma, koji je u skladu s općim smjernicama i odjeljkom u Agendi 21 o borbi protiv smanjivanja šumskih površina".

Treba istaći da se ovo smanjenje šumskih površina djelomično ublažava podizanjem novih šuma iz sredstava do sada ostvarenih naknada.

Ocenjujem također da bi bilo upitno pokrenuti inicijativu preispitivanja opravdanosti tretiranja pojedinih zemljишta šumskim zemljишtem.

2. U nadolazećem razdoblju, zalagat će se s novim vodstvom za očuvanje ugleda struke i inženjersko-tehničkog kadra, s posebnim naglaskom na sadašnji

status šumarskih stručnjaka s kojim danas mnogi nisu zadovoljni.

3. Hrvatsko šumarsko društvo aktivno će se uključiti u okviru svoje nadležnosti (dakle predlagati) u postupak organiziranja Šumarske savjetodavne službe, od koje očekujemo značajan doprinos unaprjeđenju gospodarenja posebno privatnim šumama:

- informirat se i pratiti s nadležnim institucijama problematiku sušenja šuma koja je, nažalost, još uvijek aktualna
- razmatrati će se i predlagati, ukoliko bude u mogućnosti, prijedloge zakonskih akata kojima se reguliraju područja šumarstva i zaštite okoliša
- bavit će se organizacijskim unaprjeđenjem rada Hrvatskoga šumarskog društva
- pratit će tijek restrukturiranja Hrvatskih šuma d.o.o.

Ovo su samo neka od pitanja kojima će se Hrvatsko šumarsko društvo baviti u nadolazećem razdoblju. S obzirom na dinamičnost promjena u Republici Hrvatskoj, bit će i tema koje se u ovom trenutku ne mogu predvidjeti. Ukoliko ih bude, Hrvatsko šumarsko društvo naći će mogućnost rasprave i o njima.

I na kraju, Hrvatsko šumarsko društvo u svom radu želi surađivati s gospodarskim subjektima, tijelima državne uprave, lokalne samouprave, znanstvenim institu-

cijama (Šumarskim fakultetom i Šumarskim institutom), a posebno, treba li reći, s Hrvatskim šumama d.o.o.

Ad. 8 Izbor predstavnika HŠD-a u Skupštinu Hrvatskoga inženjerskog saveza (HIS-a)

Prema dosadašnjem ključu predstavnike HŠD-a u Skupštini Hrvatskoga inženjerskog saveza (HIS-a) činili su predsjednik, tajnik i predsjednik NO HŠD-a. Uvažavajući izborne rezultate to su Petar Jurjević, Damir Delač i Josip Dundović.

Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Ad. 9 Slobodna riječ

Za slobodnu riječ javio se kolega Darko Posarić iz ogranka Vinkovci, osvrnuvši se na izvješće tajnika o sudjelovanju na Okruglom stolu u Vinkovcima na temu izgradnje kanala Dunav-Sava. Smatra da šumarska struka mora biti puno aktivnija, agilnija i složnija prilikom rasprava o ovom i sličnim projektima, koji mogu imati dugoročne neželjene posljedice za šumu, ali i za cjelokupni ekosustav, pa time i državu u cjelini.

Na kraju se novi predsjednik HŠD-a mr. sci. Petar Jurjević zahvalio dosadašnjem predsjedniku akademiku Matiću na svemu što je za dobrobit šumarske struke učinio kroz 12-godišnji mandat i predao mu poklon UO, sliku akademskog slikara Grge Marjanovića.

Zapisnik sastavio:
tajnik HŠD-a
Damir Delač, dipl. ing., v.r.

Predsjednik HŠD-a
Akademik Slavko Matić, v.r.

Ovjeritelji zapisnika:
Mr. sc. Josip Dundović, v.r.
Tomislav Kranjčević, dipl. ing., v.r.